

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Izhaja dvanajstkrat na leto. — Celoletna naročnina za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1.—, za vse ostale Din 16.—.

Izdaja: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, telefon 25-21 in 25-22.

LETNIK IV.

APRIL 1939

ŠTEV. 4

Več razumevanja!

Ce mi je kaka stvar popolnoma neznaná, potem po njej tudi ne hrepenim. Cesar ne poznam, je, kakor da za mene ne obstaja. Seveda gre tu za popolno nepoznanje. Pred kakimi 15 leti sta dva nemška učenjaka potovala po tako zvaní Ognjeni zemlji ter pri tej prilíki dognala, da bivajo tam prastari rodovi, o katerih svet dotlej niti pojma ni imel. Do tega odkritja ti rodovi za svet niso obstajali. Dokler Krištof Kolumb ni odkril Amerike, za Evropo Amerika ni obstajala.

Ce neko stvar samo površno poznam, tako nekako zdaleč, po kakem pripovedovanju, potem ni mogoče, da bi po njej res močno hrepenel. Še manj je mogoče, da bi se zavedel, da mi je tista stvar res potrebna in koristna. Ves svet danes govori o vitaminih. Učenjaki so dognali, da so vitamini posebna snov, ki jo telo sprejema s hrano. In so ti vitamini za rast in obstoj človekovega telesa tako silno važni, da brez njih telo propade, postane neodporno proti boleznim in zamre. Toda to naše poznanje vitaminov je tako površno, da v skrivnostno silo vitaminov kar nič posebno ne verjame. Zato se kljub odkritju vitaminov v prehrani ogromne večine ljudi ni nič izpremenilo.

Ce pa kako stvar do dna spoznam in vem za vse njene dobre in slabe strani, potem ali po njej hrepenim in si jo hočem osvojiti, ali pa se je ogibljem. V življenju imamo polno takih primerov. Mlad človek se zagleda v lepo dekle. Čez drn in strn rineta skupaj in se vzameta. Toda v zakonu ne najdeta sreče. Vedno bolj si postajata tuja in se začneta celo sovražiti. Taka nesrečnika sama pravita: Če bi se bila prej tako poznala, kot se pozna sedaj, nikdar se ne bi vzela. Spoznanje stvari človek črpa iz svojih neposrednih opazovanj in dognanj, v znatni meri pa tudi iz pripovedovanja drugih ter iz

tiskane besede. To spoznanje bo tem globlje in tem pravilnejše, čim bolj se bomo potrudili, »priti stvari do dna«. Kdor ostaja le na površju, si bo sicer o nečem ustvaril svojo sodbo, toda ta sodba bo največkrat napačna in celo krivična.

Zaradi takih napačnih in krivičnih sodb trpe posamezniki in družine, trpi mnogokrat javno življenje, zlasti politično in gospodarsko. Puhle glave z okretnim jezikom in trdimi komolci se žalibog vse preveč lahko pririnejo v ospredje in njih »mnenje« mora po sili njihovega položaja v družbi postati splošno mnenje, pa če tej splošnosti še tako malo prija. Globoki duhovi, osebnosti z veliko dušo ter tehtno življenjsko izkušnjo se kar izgubljajo v »širokopoteznosti« nekaterih blebetečev. In tako postaja življenje plitvo in vse dogajanje le na površju. Tako je lahko in mnogokrat je v življenju narodov in ljudstev.

Ali ni podobno tudi z zavarovanjem? Mnogokdo misli, da zavarovanje pozna in da je poklican z viška soditi o njegovih dobrih in slabih straneh. Le pogledimo jih, take »sodnike«!

Nekje je pogorelo. Poslopja deloma sploh niso bila proti požaru zavarovana. V kolikor so pa bila zavarovana, je bila zavarovalna vsota prenizka. Ko se je pogorelec zavaroval, ni hotel ničesar slišati o tem, da je treba zavarovanje zvišati in da je treba zavarovati tudi zidani in z opeke kriti del poslopij. Gospodar je hotel vse bolj vedeti. Ko pa je prišla nesreča in je smela tudi zavarovalnica izplačati le toliko, kolikor ji predpisi dovoljujejo — kar pa seveda še zdaleč ni dovolj za kritje dejanske škode — so se takoj našli taki narobe-sodniki in obsodili zavarovalnico, češ da slabo izplačuje. Niso povprašali, k a k o je bilo zavarovano, temveč le, koliko je zavarovalnica izplačala.

V nekem drugem primeru je KARITAS ob smrti zavarovanca odrekla izplačilo zavarovalne vsote. Koj se je razbobnalo po župniji: »Ljudje božji, ne zaupajte Karitas-zavarovanju! Saj nič ne izplačajo.« Ti bobnarji se niso potrudili, da bi poizvedeli, z a k a j KARITAS v tem primeru ni izplačala. Če bi bili to storili, bi bili lahko dognali, da je pokojni zavarovanec ob sklepu zavarovanja zavestno zamolčal bolezen, ki jo je dobro čutil in ki bi jo bil moral zastopniku razodeti. Dalje bi se bili lahko prepričali, da je edino prav, če KARITAS odreče izplačilo tam, kjer hoče nekdo z zavarovanjem le špekulirati. Če bi bili pogledali primeru do dna, bi ne vpili »KARITAS ne izplačuje«, temveč bi povsod oznanjali: KARITAS je res pošteno

zavarovanje, ki noče imeti ničesar skupnega s koristoljubjem in neiskrenostjo.

V zadnji »Naši moči« smo ponatisnili predavanje, ki ga je imela ga. V. P. v radiu. Predavateljica je povedala med drugim, da lahko tisti, ki je že najmanj 3 leta življenjsko zavarovan, dobi na polico posojilo, ali pa polico odkupi. In takoj so začela prihajati na zavarovalnico pisma z zahtevami za posojilo in to za posojilo visokih vsot. Če bi pa bili pisci tistih pisem stalno pazljivo prebirali »Našo moč«, bi ne sporočali takih zahtev zavarovalnici, ker bi vedeli, da je posojilo možno le v višini vsakokratne odkupne vrednosti. Ta odkupna vrednost pa zlasti v prvih letih zavarovanja predstavlja le razmeroma nizki del vplačil.

Ce za katero vprašanje, potem lahko za zavarovanje trdimo, da ga ljudje najmanj poznajo, čeprav skoro ni hiše, v kateri ne bi imeli take ali drugačne police. In vendar sega zavarovanje globoko v gospodarske razmere tako celega naroda kot posameznega zavarovanca. Le zaradi tega, ker ljudje niso poznali zavarovanja, so nasadali špekulativnim samopomočim ter jim zaupali milijone, ki so izginili v žepih špekulantov.

O malokateri zadevi se piše tako poredko kot o zavarovalstvu. Če pa je kje kaj napisanega, že govorijo nepoučeni ljudje, da gre zgolj za reklamo. Ta miselnost je napačna. Šele takrat, ko bodo ljudje o zavarovalstvu in zavarovalnicah tako poučeni, kakor so poučeni o hranilnicah in posojilnicah, se bodo zavarovanja res s prepričanjem in vedno raje oprijemali. »Naša moč« želi, da pri tem važnem ljudskoizobraževalnem delu sodeluje. Članki o zavarovanju naj odprejo ljudem oči. Čim bolj bodo namreč ljudje pravo sliko o zavarovanju dobili, tem bolj se ga bodo oklenili.

ZA POMLAD IN POLETJE 1939

Vam nudi železnina in zaloga poljedelskih strojev

FR. STUPICA - Ljubljana**Gospodarska cesta 1**

ves stavbeni material:

Trboveljski cement, betonsko in drugo železo, pločevino, lepenko in štorjo, razne črpalke in cevi, kotle vseh vrst, kultivatorje, stavbeno okovje in orodje, vozne dvigalke, jermená, vse predmete za kopalnice, mrežo za ograje itd. Velika zaloga ličnih kletk. Kupujte kuhinjsko posodo, razstrelivo, rakete, topiče, čebelarske potrebščine.

Ponudite za nakup staro železo in druge kovine ter čebelni vosek!

Novi modeli

za leto 1939

—————

IZDELUJEMO:

- mlatilnice
- slamoreznice
- reporeznice
- sadne mlince
- stiskalnice
- gnojnične
- črpalke
- razpršilce
- itd. itd.

Pazite na ta znak!

A. KREMŽAR

Strojno podjetje ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Ustanovlj. l. 1909 Telefon Ljubljana 705 Ček. račun 14.87

Zahtevajte ponudbo ali pa brezplačni obisk našega zastopnika

NE VEMO NE URE NE DNEVA ...

V zadnjem času je »KARITAS« med drugim izplačala

cele zavarovalne vsote

ob smrti sledečih članov in članic:

Janiš Jurij, Zg. Vižinga 10, p. Marenberg;
Dr. Debevec Jože, Ljubljana, Zarnikova 17;
Beguš Ana, Britof 19, p. Podbrezje;
Dime Katarina, Depala vas 11, p. Trzin;
Toš Neža, Brengova 32, p. Sv. Anton v Slov. gor.;
Kunstelj Leopold, Podlog 31, p. Sv. Vid pri Pl.;
Čeč Martin, Brunška gora 6, p. Radeče;
Herbst Ivan, Boreci 28, p. Križevci pri Ljutomeru;
Šostarič Alojzija, Murski vrh 31, p. Slat-Radenci;
Krulec Franc, Gotovlje 3, p. Zalec;
Drakler Slavka, Stražišče pri Kranju 6;
Hlastec Peter, Ponikva ob juž. žel.;
Oglar Jožef, Sp. Loke 36, p. Lukovica;
Serdoner Franciška, Parižlje 23, p. Braslovče;
Pristošek Ivan, Kresnike 10, p. Store;
Vračko Evald, St. Lj. v Slov. goricah 23;
Vengust Antonija, Celje, Gosposka 13;
Potočnik Andrej, Trbično 58, p. Rogatec;
Zvonar Franciška, Stari trg 33, Slovenj Gradec;
Solar Brigita, Ljubljana, Japljeva 5;
Uršič Anton, Kal 5, p. Dobrnič;
Hirschungl Amalija, Slovenj Gradec;
Košak Alojzij, Ljubljana, Bohoričeva 33;
Močnik Marija, Bistriški jarek 2, p. Muta;
Vrhniak Jurij, Ravne 137, p. Šoštanj;
Petrič Janja, Zagreb, Martičeva 7;
Lotrič Marija, Tržič, Na Blekah 9;
Vidic Ana, Ljubljana, Karlovska 9/I.;
Močilar Uršula, Luče 46, p. Višnja gora;
Strovs Ana, Sv. Marko 15, p. Trbovlje II.;
Martinčič Alojzija, Brezje 70 na Gor.;
Ogrine Franc, Ješenca 19, p. Rače;
Skobe Jožef, Radeče 188;
Ravnik Lovrenc, Javornik 55;
Alt Antonija, Leskovec 8, p. Črešnjevci;
Hubman Helena, Maribor, Meljska 31;
Štromajer Marija, Ljubljana, Središka 12;
Vidmar Alojzija, Ljubljana, Celovška 96;
Voda Katarina, Ljubljana, Medvedova 8;
Hodnik Anton, Zg. Gortina 10, p. Muta;
Peternel Franc, Ziri 25;
Murn Miha, Mirna peč 30;
Janšovec Alojzija, Črešnjevci 37, p. Gor. Radgona;
Stegnar Marija, Tržič, Dolinska 5;
Petek Marija, Ptuj, Mestni vrh 48;
Zalaznik Dragica, Ljubljana, Poljanska 16;
Zaplata Feliks, Gradec 62, p. Litija.

Dvojno zavarovalno vsoto je izplačala KARITAS ob smrti sledečih zavarovancev:

Sedej Marija, Bistrica 43, p. Tržič, ki si je pri padcu zlomila tilnik;
Leskovec Josip, Ljubljana, Miklošičeva 7, ki je umrl zaradi poškodbe na glavi.

Brezplačno sozavarovalno vsoto je KARITAS izplačala ob smrti sledečih sozavarovanih otrok:
Prevodnik Katarina, Virlog 14, p. Šk. Loka;
Jeraj Marija, Zapoge 10, p. Smlednik;
Novšak Zlata, Koroška Bela 28 p. Javornik;
Javoršek Bogdan, Domžale, Rojska cesta 19.

V mesecu januarju in februarju se je prijavilo pri »KARITAS« 2147 novih zavarovancev.

»KARITAS«.

Pijančevanje je neumnost, ki pijancu ubija dušo in telo, družini uničuje srečo in izpodkopava temelje hiše.

Prof. dr. Vinko Šarabon:

Razne vrste držav

O Nemčiji, Italiji in Japonski beremo vsak dan, da so to totalitarne ali avtoritarne države, o Angliji, Franciji, Švici in drugih pa, da so demokratične države. Nazivanje nam pove, v čem obstoj razlika med obema vrstama. »Totus, tota, totum« je latinska beseda in se pravi ves, vsa, vse. Od te besede je nastala beseda totalen, z istim pomenom ves, popoln. Večkrat pravimo: totalna vsota = vsa vsota. totalno znanje = vse znanje, totalen poraz = popoln poraz, itd. Podaljšek besede totalen je totalitar, in je totalitarna država taka država, kjer je vse skupaj eno samo telo, ena sama stranka, brez odcepkov, eno samo mišljenje, država, ki jo vodi en sam človek, ki jo predstavlja, ki ima vso njeno moč v rokah, ki zanjo misli itd. Takemu človeku rečemo vodja ali voditelj, po nemško Führer, po italijansko duce (izgovori duče). Italijanska beseda duce izhaja iz latinske besede »dux« (duks), rodilnik ducis, kar pomeni voditelj. Iz te besede izhaja tudi beseda doge (dože), kakor se je imenoval svoj čas predsednik beneške republike. Na Japonskem takega voditelja še nimajo in je tam sploh vse bistveno drugače kakor v Italiji ali v Nemčiji; Japonsko prištevamo med totalitarne države menda zato, ker jo vodijo enaki osvojevalni načrti kakor Nemčijo in Italijo, s katerima je tudi v najboljših odnosajih, ker ima iste nasprotnike kakor te dve itd.

Če beremo ali poslušamo kakšen Hitlerjev govor, vidimo, da je res »on« sam vse. Ne pravi: »to smo ukrenili, to smo naredili«, temveč: »jaz sem to ukrenil, jaz sem to naredil«. Če vprašaj Nemca, kako si zamišlja bodočnost Nemčije, ti bo rekel: »O tem si ne delam nobenih skrbi, to že Führer ve.« Zares, velikanska moč in oblast, a hkrati tudi velikanska odgovornost. Zato se tudi ne čudimo, če je odgovornost zarisala tako globoke gube v Hitlerjev in Mussolinijev obraz, do čim je na primer obraz Roosevelta vedno veder in nasmejan dasiravno ima tudi on velike skrbi.

Do istega zaključka kot beseda totalitar, nas privede tudi beseda avtoritar. Latinska beseda »auctoritas« (izgovori: auktoritas) ima poleg drugih pomenov tudi pomen »vpliv, moč, oblast, pooblastilo, naročilo, ukaz«. Avtoritarna država je država, kjer ne vprašamo dosti za ljudsko mnenje in kjer smo dali eni sami osebi vso oblast in vsa pooblastila, da vodi državo za začetnih potih.

Sedanje totalitarne države so dinamične. Beseda dinamičen pride od grške besede »dynamis«, ki pomeni moč, življenjsko silo itd. Te države so torej države polne življenjske sile, ki se mora izživeti na ta ali oni način. Način izživetja je danes napadalen; primerjaj Italijo v Abesiniji, Nemčijo v Avstriji in na Češkoslovaškem, Japonsko na Kitajskem. Večini narodov ta način izživetja pač ni simpatičen. Nasprotje od dinamičnih držav so statične države; izraz izhaja iz grške besede »stasis«: stanje, obstoj, stalna smer, ravnovesje. To so torej države, ki jih nobena dinamična sila ne žene naprej v bolj ali manj nevarna podjetja; one so stalne, uravnovešene. Prim. Francijo, Veliko Britanijo, Holandijo itd. Seveda so pa te države večinoma z dobrinami tega sveta že nasičene in jim za dinamiko ni dosti mar.

Obenem so te države demokratične in uporabljajo ravno izraz demokracija kot nasprotstvo totalitarnosti. Grška beseda »demos« pomeni državo, narod, ljudstvo; »kratos« je toliko kot moč, oblast, vlada, »kratos« se pravi: »imam moč ali oblast, gospodujem, vladam«. Demokratične so torej države, kjer vlada ljudstvo in ni oblast izročena enemu samemu ali pa majhnemu številu ljudi. Običajno ima v takih državah prvo besedo državna skupščina ali parlament, ki ga izvoli ljudstvo. Francoski izraz za govoriti je parler, italijanski parlare itd. Že v stari francoščini beremo izraz parlament; to je torej kraj, kjer se govori in se izmenjavajo mnenja. Seveda pa more tudi v demokratičnih državah poveriti ljudstvo predsedniku države veliko izvršilno moč; saj vé, da mu lahko izrazi nezaupnico, če on to moč zlorablja. Taka nezaupnica bi bila namig, naj predsednik odstopi. Posebno veliko izvršilno moč ima predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike.

Države, ki nimajo dosti naravnih surovin za svojo industrijo itd. in tudi ne dosti denarja za njih nakup, si pomagajo z nadomestili. Na vsak način gledajo na to, da kolikor mogoče malo kupijo in si nabavijo potrebno blago doma. Na srečo jim je samopreskrba ali avtarkija. Beseda avtarkija je zopet grška in beremo v Doklerje-

vem besednjaku njeno prestavo: kjer je človek sam s seboj zadovoljen, samostalen; pridevnik »avtarken« pomeni človeka, ki sam sebi zadostuje, ki ne potrebuje tuje pomoči, ki je samostalen in neodvisen. To smo zapisali zato, ker se danes beseda avtarkija in avtarkičen tolikrat bere in sliši. Za avtarkijo stremita zlasti Nemčija in Italija. Ker je pa nadomestilo res le nadomestilo, zahtevata te dve državi kolonije, ki naj bi jima dale naravne surovine. Isto vidimo pri Japonski, ki si je osvojila Mandžurijo in ki škili že desetletja dol na jug, na nizozemsko kolonije in na Avstralijo. Avtarkija je zelo dvorezen meč; kajti če se z vsem sam preskrbim in pri sosedu nič ne kupim, kako naj pride sosed do tega, da bo kupoval previške mojih pridelkov in izdelkov! Borba za avtarkijo je včasih dosti dražja kot pa nakup dotične surovine v inozemstvu. Navedimo en primer: V Nemčiji izdelujejo umetni ali sintetični (sestavljeni) kavčuk, ki ga imenujejo buna. V eni izmed zadnjih števil nekakega nemškega gospodarskega tednika govori izdajatelj Schwarz-wild o avtarkični proizvodnji Nemčije in pride do zaključka, da je pri izdelavi bune že samo električni tok tri- do štirikrat dražji kot cena naravnega kavčuka! Torej ima tudi avtarkija dosti senčnih strani.

„Sedaj je že vse prepozno!“

V petek, 20. januarja 1939 so v Trbovljah pokopali rudarja Potokarja Jožeta. Bil je star komaj 39 let. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otroka, ki so se sedaj vsi skupaj preselili na Potokarjev dom v Št. Vid pri Stični. Potokarjevi vdovi je sedaj gotovo žal, da je v decembru minulega leta zavrnila našega potnika Slamnika, ki ju je ponovno nagovarjal za zavarovanje pri KARITAS. Takole ga je odslovila: »Tisti denar lahko denem vsak mesec na stran, pa bom več skupaj spravila kot z zavarovanjem.« S takimi in podobnimi izgovori se marsikdo v svojo škodo odkriža »nadležnih potnikov«.

Dne 15. januarja t. l. je potnik Slamnik zadnjič obiskal Potokarja. Toda Potokar je trdovratno vztrajal pri svojem. Bil je mnenja, da je zavarovanje samo za stare ljudi. Izgovarjal se je, da je še zdrav in močan, da še ne misli kmalu umreti, da je za take stvari še dosti časa. — Dne 17. januarja t. l. je Potokar zdrav legel k počitku, drugi dan ob 3. uri zjutraj pa je bil že mrtev — v postelji. Zdravnik je ugotovil srčno kap. Tri dni potem t. j. prvi dan po pogrebu, je potnik Slamnik, ki še ni vedel za Potokarjevo smrt, slučajno nalletel na mlado vdovo in jo seveda takoj prijazno nagovoril: »No, ali ste danes kaj bolj prištimani za zavarovanje?« Ona pa mu je žalostno odgovorila: »Sedaj je že vse prepozno.«

Ta primer ni osamljen. Ljudje so še vedno mnenja, da ni treba misliti na zavarovanje, dokler so mladi in zdravi. Zato odlašajo in odlašajo, dokler ni prepozno. Ob takih primerih, kakor je gori naveden, pa pride marsikdo še pravočano do pravega spoznanja.

Nov redilen prašek
»REDIN« za prašiče. — Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadostuje že

1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din, po pošti 12 din, 3 zav. po pošti 24 din, 4 zav. po pošti 30 din. — Mnogo zahvalnih pisem. Prav dobro tudi za mlade prašičke.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekl. za 150 litrov din 20.—, po pošti din 35.—, 2 steklenici po pošti din 55.—, 3 steklenice po pošti din 75.—.

Pazite, pravi »Redin« in »Mostin« se dobi samo z gornjo sliko in ga prodaja za Kranjski del Slovenije drogerija KANC, Ljubljana, Židovska ulica 2. Za štajerski del Slovenije in Prekmurje pa samo drogerija Kanc, Maribor, Gosposka ulica 33.

Zavarovalniška posvetovalnica

G. R. — Vrbje. »Zavarovalnice živite od same goljufije. Tri leta sem redno plačeval premije. Ko sem zavarovanje KARITAS sklenil, mi je zastopnik KARITAS izjavil, da lahko po treh letih denar dvignem, če ne bom hotel biti več zavarovan, ali pa dobim na polico posojilo. Prosil sem za posojilo in sem ga dobil — reci in piši — izplačanega le 112 din. Hotel sem sedaj na spomlad popraviti hišo, a s temi krajcarji ne morem plačati niti krojača za eno obleko. Povejte vi, krščanski ljudje, zakaj vas ni sram, da z ubogim človekom tako ravnate.« — Le počasi, prijatelj! Kdor bi to Vaše pismo čital, bi gotovo mislil, da se Vam je zgodila vnebovpijoča krivica. V resnici se je pa KARITAS točno držala zavarovalnega dogovora, na katerega ste Vi prostovoljno pristali. Zavarovali ste se za primer smrti in se zavezali plačevati mesečno po 5 din. Šestindesetkrat Vas je obiskal inkasant KARITAS, najbrž pa še večkrat, da smo dobili od vas 180 din. Za ta majhen znesek smo vsa ta tri leta nosili rizik, da izplačamo celo zavarovalno vsoto, ako bi bili umrli. Ali ste morda nunenja, da naj zavarovalnica nosi rizik brezplačno? Ali morda celo mislite, da si bo inkasant štel v posebno srečo, če bi smel zastopnik mesečno kasirati tistih 5 din? Če samo to dvojce pomislite in se ne ozirate na velike vsote, ki jih je medtem KARITAS izplačala ob številnih smrtnih primerih, potem boste priznali, da je posojilo na Vaša vplačila celo zelo visoko. Sicer pa sploh niste sklenili zavarovanja zato, da bi si letos popravili hišo, temveč da bi z malenkostno žrtvijo mesečnih 5 din oskrbeli svojcem sredstva za kritje pogrebnih stroškov. Za popravilo hiše potrebujete najmanj 1000 din. Kako naj Vam jih zavarovalnica da, če nima za to nobenega kritja. Kaj bi pa rekli drugi zavarovanci, ako bi zavarovalnica poslovala po Vaših nazorih! Ali ne bi vsak zavarovaneec opravičeno sumil, da se z njegovim denarjem gospodarji brezvestno? Zapomnite si tedaj: Res je, da more zavarovaneec po najmanj triletnem plačevanju dobiti na KARITAS polico posojilo v višini odkupne vrednosti. Te vrednosti pa ne predstavljajo vplačila, temveč se ravna vedno po višini premijske rezerve, o kateri smo več povedali v februarški »Naši moči«. O vsem tem imate celo zelo razumljivo pojasnilo v čl. 4 zavarovalnih pogojev KARITAS, ki jih imate natisnjene na polici. Če vse to pametno premislite, boste lahko sami prišli do sklepa, da je KARITAS pravilno ravnala in da bi drugačno postopanje ne bilo v korist zavarovanecev, tedaj tudi ne v Vašo korist.

J. L. — Zagreb. — Življensko ste zavarovani ter za primer smrti zaradi nezgode sozavarovani. Pri železniški nesreči ste izgubili nogo, bili ste zaradi tega tri mesece v bolnišnici in ste sedaj nezmožni za izvrševanje svoje obrti. Predložili ste zavarovalnici svojo življensko polico z dodatkom glede nezgodnega sozavarovanja in zahtevali izplačilo zaradi nezgode. Zavarovalnica Vam je odgovorila, da ne more ničesar izplačati, ker niste zavarovani za primer prehodne ali trajne pridobitne nesposobnosti zaradi nezgode, temveč le za primer smrti in tudi smrti zaradi nezgode. Sedaj se jezite na zavarovalnico in zabavljate, češ da Vas je potegnila in

ogoljufala ter da baš sedaj, ko ste v največji stiski, od zavarovanja ničesar nimate. Toda, prijatelj, tako krivično bi ne smeli soditi o zavarovalnici. Vi ste zavarovani za čisto določen primer, to je za primer smrti in posebej še za primer smrti zaradi nezgode. Samo za ta in za noben drug primer plačujete tudi premijo. Kako morete sedaj zahtevati, da Vam zavarovalnica izplača nekaj, za kar se z njo sploh pogodili niste. Ali boste morda zahtevali od zavarovalnice odškodnino tudi takrat, če Vam bo pogorela hiša, ki ni zavarovana? Mi globoko sočustvujemo z Vami zaradi nesreče, ki Vas je doletela, a zaradi tega še ne smemo iti preko pogodbenih določb in Vam izplačati nekaj, česar mi nismo dolžni, Vi pa nimate pravice zahtevati. Drugačen bi bil primer, če bi bili zavarovani za primer trajne ali prehodne invalidnosti zaradi nezgode. Tako zavarovanje Vam je naš zastopnik ponudil, a Vi ste to odklonili.

D. P. — Vransko. — Pišete nam, da zastopnik neke zavarovalnice meša ljudi s tole ponudbo: Zavarovaneec se zavaruje za 6000 dinarjev za pet let. Od zavarovalnice dobi hranilno uro, v katero mora dnevno vreči 50 par. V uri nabrani denar predstavlja premijo, ki jo dobi zavarovalnica. Na mesec bi tedaj znašala premija 30×50 par = 15 din. Na leto znese to 180 din, v petih letih pa 900 din. Za to premijo naj bi zavarovalnica izplačala 6000 din. Prosimo Vas, da si pustite od zastopnika dotične zavarovalnice izstaviti pismeno potrdilo o vsem tem. To potrdilo pošljite nam in mi ga bomo objavili v »Naši moči«. Prizadeti zavarovalnici bomo pa javno čestitali, ker je iznašla nov način zavarovanja, po katerem je mogoče tako rekoč iz nič delati jurje. Bojimo se pa, da Vas je dotični zastopnik pošteno nalimal ter da se za navidezno veliko ugodnostjo skriva nekaj čisto drugega. Sumljivo je namreč to, da je dotični zastopnik zabavljaj čez Vzajemno, češ da je draga in zanič, ko na drugi strani celo oni, ki nam sicer niso naklonjeni, priznavajo, da je poslovanje Vzajemne zavarovalnice zgledno, pošteno in solidno.

S. G. — Novo mesto. — O splitski »Samopomoči« naj Vam damo pojasnila. Ne vemo, če je po vsem onem, kar smo o samopomočih v »Naši moči« že napisali, treba o njih še govoriti. Najzgovornejši dokaz, da je naše stališče napram samopomočim pravilno, je Pravilnik o humanih ustanovah od 6. decembra 1938, s katerim je bila država primorana zavezati delo samopomoči. Kar se posebej tiče splitske »Samopomoči«, bi Vas opozorili samo na zapisnik VII. rednega občnega zbora te samopomoči, ki se je vršil 12. februarja t. l. v Splitu. Zapisnik je natisnjen in so ga menda prejeli vsi zadrugarji splitske »Samopomoči«. Iz tega zapisnika je razvidno, da je ta »Samopomoč« v dosedanji obliki prenehala in da se je prelevila v »Štedovno i kreditno zadrugo s. o. j. — Split«. Ta zapisnik vsebuje tudi zanimive številke, ki povedo, da je stanje te samopomoči skrajno neugodno. — Saj že sama bilanca izkazuje 110.115.79 din izgube. Če pa natančneje premostrimo aktivne in pasivne postavke v bilanci, pa vidimo, da poseduje ta ustanova le 39.560.98 din gotovine, dočim znašajo priznane in neizplačane posmrtnine iz oddelka »A« in »B« celih 853.309 din. Kako nemogoče je

Joj, kako neprijeten duh ima to perilo! V njem je še vonj po slabem milu. Imejte vendar usmiljenje s svojim dragocenim perilom in perite ga z vedno jednako dobrim terpentinovim milom Zlatorog, ki odpravi s svojo belo gosto peno vsako umazanijo. Z njim oprano perilo je belo kot sneg, mehko-voljno in prijetno duhteče.

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

To bo pa pomagalo. »Prijatelj, posodi mi tiščoč dinarjev. Rad bi se enkrat za vselej znebil svojih dolgov.«

Še slabše bo. Mati sinu, ki poseda po gostilni: »Tone, ali te ni sram, da takole po gostilnah zapravljaj čas in denar! Rajši bi šel delat.« — Sin: »Mati, potem bi bil pa še bolj žejan.«

Domotožje. Zagovornik: »Visoki sodni dvor! Upoštevati je tudi okolnost, da je bil obtoženec rojen v kaznilnici. Ali je potem kaj čudnega, če ga vleče v rodni dom?«

Dobrodušni možiček. Žena: »No, lepa reč! Tak tako pozno boš začel prihajati domov! Saj je ura že polnoči.« — Mož: »Da, ljuba ženica, a če bi bil prišel prej domov, bi bila ura zdaj prav tako polnoči.«

Mislili so na očeta. Oče: »Tak ste se vrnili iz letovišča! Na mene seveda niste nič mislili, ko ste se prijetno zabavali.« — Hčerka Zora: »O, smo, smo! Vselej, kadar je kateri gost pri kosilu godrnjal, je rekla mama: 'Prav tak je kot naš oče!«

ZAHVALA

ker mi je »KARITAS« po smrti moje matere P a j n i č Ivanke, vdove po železniškem upokojeneu, takoj izplačala celo zavarovano vsoto. Smatram za svojo dolžnost, da se na tem mestu javno zahvalim ter jo kot pošteno in solidno zavarovalnico vsem priporočam.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1939.

P a j n i č Ludvik,
Ljubljana, Jegličeva 10.

Nalezljive bolezni. Učitelj poučuje otroke o nalezljivih boleznih in o prenašanju istih z živali na ljudi. Sviri pred razvado, ko se ljudje pustijo oblizovati od psov in mačk. Pa se oglasi pedenj-človek Stašo: »Gospod učitelj, naša tetka je pa kužka poljubila na gobček.« — Učitelj strogo: »Fej! Tega ne smete nikoli delati; to je nevarno in lahko nalezete bolezen ter umrete.« — Stašo: »Da, gospod učitelj, to je čisto res! Kužka je čez 14 dni nato poginil.«

Spominčica † J. Leskovcu

Vem, da bi mi zameril, da mu pišem te vrstice v spomin. Pa se mi zdi prav, da se ga ravno »Naša moč« spomni, zakaj kakor prihaja »Naša moč« v sleherni kotiček naše slovenske zemlje, tako tudi najbrž ni kraja, kamor pokojnega Jožeta Leskovca ne bi pripeljalo kolo. Še

cerkljanski otroci, ki »Naša moč« gotovo pridno prebirajo, bodo po eliki spoznali »Miklavža«, kakor so v svoji mladostni razposajenosti vpili za njim, ko je lansko leto napravil v družbi svojo predzadnjo večjo »rajžo« s kolesom in ga je pot zanesla tudi skozi gorenske Cerklje. On pa se jim je samo smejal, smejal od srca, zakaj bil je sam kljub svojim 64 letom še vedno mlad, neverjetno mlad, poln življenja in veselja.

To veselje do potovanja mu je najbrž ostalo še od takrat, ko je bil v službi pri rajnem velikem škofu dr. A. B. Jegliču, katerega je tolikokrat spremljal, oziroma vozil na njegovih službenih potih po vizitacijah in birmovanjih. Vedno se je rad spominjal tega svojega gospodarja in žilica mu ni dala miru, da ga ne bi še katerikrat obiskal. Tako je napravil pred nekaj leti tudi s kolesom dolgo pot v Gornji grad in obiskal tam svojega nekdanjega gospodarja.

Zdaj mu je sledil še v večnost, zakaj Gospodarju življenja se je zdelo, da je »večni kolesar« že dosti prevozil po tej solzni dolini, in je ustavil njegovo kolo. Ustavil pa je tudi njegove pridne roke, ki niso nikdar počivale, ampak samo delale, pa nikdar iskale za delo plačila. Bil je vsem do skrajnosti uslužen, postrežljiv, za vsakega je imel samo dobro in prijazno besedo. Bil pa je tudi zgled vestnega in poštenega uslužbenca, o čemer priča skoraj 25-letno službovanje pri Vzajemni posojilnici.

Zdaj ga ni več. Šel je v boljše življenje in z njim so šla njegova številna dobra dela. Naj počiva v miru!

ZAHVALA

Podpisana se Vam najlepše zahvaljujem za točno izplačilo zavarovalnine po mojem pokojnem očetu Jožetu Leskovcu. Bilo nam je v veliko pomoč in bom Vašo kulantnost vsakomur omenila in to zavarovanje priporočila.

Z odličnim spoštovanjem

Jožica Leskovec.

Kdor svoj dom

pred ognjem zavaruje in premije ne plača, naj načrtov za bodočnost le nikar ne snuje!

Nagrobne spomenike

grobnice ter cerkvena stavbna dela (spomeniki iz starega pokopališča Sv. Krištofa za polo vično ceno) izvršuje in ima na zalogi kamnoseštvo

KUNOVAR FRANJO
pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

poslovanje take samopomoči, se vidi tudi iz dejstva, da so v l. 1938 znašale priznane posmrtnine 496.912 din več kot pa predpis članskih prispevkov. Voditelji te samopomoči sicer trdijo, da se je ta »Samopomoč« preuredila v hranilnico in posojilnico le zaradi odredb Pravilnika o humanih ustanovah. Iz prednjih številok pa je razvidno, da jim je ta pravilnik dobrodošel izgovor, s katerim hočejo zamegliti sliko obupnega stanja te zadruge. Le čuditi se je treba, da so pri tej samopomoči v tako veliki meri udeleženi tudi Slovenci, ki so imeli na obnem zboru izmed 29 kar 10 delegatov. Pa imamo svojo domačo in trdno Vzajemno zavarovalnico z ljudskim zavarovanjem KARITAS ter nešteto solidnih in vsega zaupanja vrednih domačih hranilnic in posojilnic.

Š. V. — Kranj. — Želite, da bi v »Naši moči« obširneje pisali o Meščanski delniški hranilnici (Gradjanska dionička štedionica) v Daruvarju. Zdi se Vam, da delovanje te ustanove ni čisto v redu in da zlasti posamezni zastopniki te hranilnice obljublajo ljudem stvari, ki ne držijo. — Predvsem je treba poudariti, da Meščanska delniška hranilnica v Daruvarju ni zavarovalnica, kakor jo tako radi nekateri agenti imenujejo. V kolikor se bavi tudi z zavarovanjem, je ona le zastopnik zavarovalnice »Rosija Fonsier«. To zavarovanje pa obsega zgolj nezgodno zavarovanje za primer smrti ali trajne invalidnosti zaradi nezgode. Glavno delo te hra-

nilnice pa je pridobivanje ljudi za prisilno varčevanje. To pridobivanje pa vršijo posamezni zastopniki tako, da se celo sama hranilnica v svojih pravilih že vnaprej odreka kakim obveznostim, ki bi nastale iz obljub, katere dajejo zastopniki članom. Za presojo je važno tudi dejstvo, da je ta hranilnica delniška družba. Dobiček, ki ga brez dvoma dela, gre tedaj v korist nekaterim posameznikom, ki posedujejo delnice. Način poslovanja te hranilnice bomo ob kaki drugi priliki obravnavali. Vam bi povedali danes samo to: Zaupajte domači zavarovalnici in domačim denarnim zavodom, pa boste najboljše gospodarili!

Mnogim! V do sedaj prispelih odgovorih na naše nagradno vprašanje v marčevi »Naši moči« se pogosto ponavlja želja, naj bi »Naša moč« poročala tudi kaj o naši politiki. Žal, tej želji ne moremo ustreči. Vsak pisec je tako ali drugače politično usmerjen in bi se ta usmerjenost nujno izražala tudi v poročanju o politiki, če bi tudi še tako pazil, da bi ostal v mejah stvarnosti. To bi pa lahko vzbudilo med delom naših čitateljev nevoljo, ki je nima smisla vzbujati. Kdor se zanima za politična vprašanja, ima dosti prilike seznaniti se z njimi iz številnih političnih časnikov. — Poleg tega je »Naša moč« glasilo zavarovalstva, t. j. posebne panoge gospodarstva. Proseph gospodarstva je pa poglavje, ob katerem smo vsi — ne glede na politično prepričanje — enako močno zainteresirani.

Posledice alkohola. Tončka: »Moji starši mi kot otroku nikdar niso pustili piti alkoholne pijače, ker postane človek po njih bebast.« — Tinka: »Tako! A kdo ti jih je potem dal, da si jih mogla piti?«

Otroška pamet. Tine se je igral z otroki na vasi. Domov pride ves zamazan in blaten. Očka ga ošteva: »Packa, nemarna, ali te ni sram, da hodiš tak-le cigán okrog!« — Tine: »Ne, ata, saj ste sami rekli, da človeka ni soditi po obleki.«

Št. Vid pri Stični

Ljudsko zavarovanje KARITAS se širi z nepričakovano naglico. Tako se more širiti le zavarovanje, ki je res domače, solidno, varno in potrebno. KARITAS uživa danes med ljudstvom popolno zaupanje. Najprej si je KARITAS osvojila mesta in trge. Sedaj pa je na vrsti naša vas. Danes lahko trdimo, da pristopajo v KARITAS kar cele vasi. Na sliki vidite približno polovico naših zavarovancev iz Št. Vida pri Stični. Neke februarske nedelje so se po drugi maši zbrali na »velikih štengah« pred cerkvijo. Na sliki vidite podžupana gosp. Petana, vaškega odbornika gosp. Eržena, občinskega odbornika gosp. Severja itd. Vseh ne moremo naštevati, ker jih je preveč. V prvi vrsti sedi (označen z belim križcem) gosp. Žagar Pavel, organist in glavni zastopnik Vzajemne zavarovalnice, oddelka KARITAS, za cel okraj. Gosp. Žagar je zelo delaven in splošno priljubljen, zato ima pri svojem delu tudi lepe uspehe.

† Francek Pavšin

Franckova dušica je splavala med angelčke. Tri leta je bil komaj star, ko ga je pobrala zahrbtna pljučnica. Bil je ljubezniv

otrok. Staršem Albertu in Neži Pavšin, Sp. Stranje 21 (p. Stahovica), je izguba nad vse ljubljenega otroka povzročila globoko žalost.

Ker so starši zavarovani pri KARITAS, je bil tudi Francek brezplačno sozavarovan.

JAVNA ZAHVALA

Dne 1. januarja t. l. me je zadela požarna nesreča. Cutim dolžnost, da se tem potom javno zahvalim Vzajemni zavarovalnici, ki je škodo po požaru pošteno ocenila in točno izplačala. Domačo Vzajemno zavarovalnico vsakomur najtopleje priporočam.

Bezjak Anton,
Svetinee 8,
p. Sv. Urban pri Ptuj.

Zakaj mora iti sama domov?

Kaj je temu vzrok? Saj je dražestna, mlada dama, ki je bila v svoji novi obleki naravnost očarujoča. Zakaj ni imela uspeha? Mogoče malenkost, ki je sami ne opazimo, pa je bolj važna kot vsa zunanja lepota in obleka. - Kako ugoden občutek pomirjenja ima oni, ki ve, da ostane sapa po zobni pasti Chlorodont vedno sveža in čista. Zjutraj in zvečer Chlorodont, drage gospel Videle boste, kako to žudovito učinkuje.

Domači proizvod.

Chlorodont - zobna pasta

Mimica Konič:

Mlin nad Savo

(Nadaljevanje.)

»Moj Bog, to me umori,« je bolešno zastokal. Svetel dan je zasijal na posteljo in Jurko je vstal, strašnih sanj pa še dolgo ni mogel pustiti v nemar. Takega, vsega bledega in prepadenega, je srečal v mlinu brat Tine. Zasmilil se mu je, stopil je k njemu in resno vprašal:

»Ali te še vedno preganja spomin na tisto noč?«

»O, umoril me bo.«

Tine se je zamislil, čez čas pa je rekel: »Ti, oženi se.«

Jurko se je začudil, od Tineta ni pričakoval takih besed. Oni pa je dalje govoril:

»Oženi se in Minco vzemi, pa ti bo lažje. Zame ni ženitev, ali zate bi ne mogel najti boljšega zdravila.«

Mlinar je odkimal: »Ne. Kako morem njej podati roko, ki je omadeževana s krvjo, njej, najčistejšemu angelu?«

»A kaj misliš?« se je čudil brat.

»Čas morda zabriše spomin na te dogodke, krvavi madeži bodo polagoma zbledeli,« je menil Jurko.

»Kakor veš,« je dejal Tine in šel v hišo.

Pozno popoldne se je Jurko preoblekel in naročil bratu, naj pazi na dom in dela v mlinu. Po vedal je, da pojde v Kranj, ker mora prinesiti od padarja rož in mazil. Tine je pokimal, saj danes ni prav za prav vedel kam iti.

Jurko je šel mimo tistih temnih pečin, ki so postajale vsak dan bolj mračne, čim bolj se je bližala jesen. Vedel je Jurko, da se bo začelo v listopadu deževje in tedaj bodo te pečine postale tako čudne kakor grozeče pošasti. Počasi je korakal po stezi proti vasi in na vsak korak se mu je obnavljala spomin na tisti usodni večer. Posebno neprijetno ga je pa zadelo, ko je srečal gospoda oskrbnika z bledim licem in motnimi očmi.

Zoran je stal pred hišo. Jurko ga je pozdravil in hotel dalje.

»A kam se ti tako mudi?«

»Po rože grem k padarju, oče.«

»Pa te ni več vasovat. Zdaj bo jesen, boš že utegnil.«

»Bom,« je prikimal mlinar in hotel naprej.

»Lej ga, zaletel vrtoglavi, mar je Sava začela teči nazaj, da se ti tako mudi?« — ga je ustavljal zgovorni Zoran. »Pojdi, pojdi v hišo, stara in dekle vzdihujeta po tebi, da me že kar ušesa bole.«

»Zdajle ne utegnem,« se je izgovarjal Jurko. »Drugič pridem, ali pa se nazaj gredoč zglašim.«

»No, prav,« je prikimal Zoran in stopil v hišo.

Jurko je šel naprej, pa je začudeno obstal. Minca je stala z grabljami ob kupu listja v sadovnjaku. Jurko sam ni vedel, kako mu je. Gotovo pa bi bil v tem hipu rajši na vrhu Storžiča, kakor pa da mora gledati v te nedolžne, lepe oči.

»Pozdravljena, Minca,« je spregovoril v zadregi.

»Ti si, Jurko? Kam pa greš?« ga je spraševala, tudi v zadregi.

»K padarju.«

»Nisi bil nič pri nas?«

»Mislil sem se oglašiti nazaj gredoč. Z očetom sem govoril...« se je v zadregi izgovarjal.

Deklica ga je pogledala s svojimi bistrimi očmi in je takoj spoznala, da govori neresnico.

»Lažeš, Jurko,« je resno dejala, »nisi mislil priti nazaj gredoč k Zoranu. Saj, saj ti — me ne ljubiš več...«

Mladi, črnooki mlinar je prebledel in dvignil k Minci svoje vlažne, črne oči.

»Ne govori tega, dekle,« je rekel hripavo.

»Saj mi ne vidiš v srce, zato me tako krivično sodiš.«

»Ne varaj me znova, Jurko.«

Mlinar je prijel Minco za roko.

»Ne bodi čudna, Minca. Mar naj ti vsak dan znova pripovedujem, kako te ljubim? Saj vendar nisi več otrok. A tega ne misli, ljubica, da sem te pozabil. Dokler bo to srce bilo v prsih, toliko časa bo v njem tudi ljubezen do tebe.«

»In vendar... te ni nič k nam.«

Možgansko vnetje je nevarna bolezen

Francka Remiceva, ki jo vidite na sliki, je ležala samo 4 dni. Smrt jo je rešila hudih bolečin, njenim staršem, Francu in Ivani Remic, posestnikoma v Obrijah (p. Moste pri

Ljubljani) pa je napravila veliko žalost. Tudi bratec in sestra zelo pogrešata svojo živahno sestrico. Stara je bila komaj dobrih devet let.

Starši so bili zavarovani pri KARITAS že od leta 1932. Vsi njihovi otroci so brezplačno sozavarovani. Ob Franckovi smrti je KARITAS izplačala staršem brezplačno sozavarovalno vsoto 500 din.

V resnih časih

je treba ohraniti mirno kri in močne živce. Ne nasedajte raznim govoricam! Le narod junakov je vreden, da ga obseva sonce svobode.

Rešitev nagradne naloge za februar 1939.

Za nagradno nalogo v februarški »Naši moči« smo prejeli z vseh strani priznanja. Došle rešitve pa kažejo, da je za naše čitatelje bila precej trd oreh. Pravilna je sledeča rešitev:

1. Prosvetna zveza, Zveza kulturnih društev, Zveza fantovskih odsekov, Sokol, Zveza dekliških krožkov.
2. Ivan Sušnik, dr. Anton Korošec, Ivan Pipan, dr. Oton Detela.
3. Krajevne zastopnika VZ in inkasanta KARITAS je večina pravilno navedla.
4. V Sloveniji izhaja 5 dnevnikov: v Ljubljani »Slovenec«, »Jutro«, »Slovenski dom«, »Slovenski narod«, v Mariboru pa »Mariborski Večernik«.
5. Obmejne železniške postaje so: Rakek, Bohinjska Bistrica, Rateče-Planica, Jesenice, Prevalje, Dravograd-Meža, St. Ilj, Gornja Radgona, Hodoš in Dolnja Lendava.
6. Zemljepisna širina Slovenije je med 45½° in 47° severno od ekvatorja, dolžina pa med 13¼° in 16¼° vzhodno od Greenwicha.
7. Balkanski sporazum sestavljajo države: Jugoslavija, Romunija, Grčija in Turčija.
8. Pisatelj Fran. Ks. Meško je dekan v Selah pri Slovenjem Gradcu.
9. To vprašanje je rešil vsak reševalec po svojih razmerah.
10. »Naša moč« izhaja v 109.000 odslej pa celo v 111.000 izvodih in ne v 26.000, kakor je nekdo zapisal.

Nagrade dobijo sledeči:

1. Ramovš Viktor, železničar, Mala vas št. 43, p. Ježica pri Ljubljani.
2. Terhlijan Nežika, gospodinja, Ljubljana, Cegnarjeva ulica 4.
3. Pfeifer Janez, orožn. podnarednik, Rakek.
4. Rus Amalija, učiteljica v pok., Ljubljana, Svetčeva ulica 8.
5. Grmek Ivan, zastopnik, Kranj, Cesta na Golnik 16.
6. Gluk Rafael, kmet, Nova Štifta 15, pošta Gornji Grad.
7. Resnik Anton, posestnik, Kržišče 6, pošta Raka pri Krškem.
8. Berce Jakob, tov. delavec, Podkoren 76, pošta Kranjska gora.
9. Hus Jožica, soproga orožniškega narednika, Ljubljana, Svetčeva ulica 8.
10. Čopi Marija, soproga orožn. narednika, Mišidol 9, pošta Jurklošter.

Vsem navedenim pošljemo knjižna darila do konca marca 1939.

Med ženskami. Lija: »Veš, moj ženin je enkrat starejši od mene. Pa mu ni videti, kaj?« — Vera: »Ne. Saj izgleda mlajši kot ti.«

Ilustracije in klisjeji

dajo reklami šele pravo lice. — Za reklamo v visokih nakladah uvažujte le offsettisk, ki je danes najcenejši!

Kamenotisk • Knjigotisk
Bakrotisk • Klisžarna
Litografija • Offsettisk

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 6**

»Ne morem, ne utegnem, ne moreš mi zameriti.«

»Da bi ti smela verjeti?«

»Ah, ne žali me, Minca,« je vzdihnil skrušeni mladenič.

Mlinar je položil Minci desnico okrog vratu, pritisnil jo je na svoja prsa, govoriti ni mogel več. Hotel je poljubiti njene ustnice, približal se ji je, toda v hipu ga je streslo, zdelo se mu je, da smrtno greši, če poljubi to čisto dekle on, grešnik, morilec. Spustil jo je iz objema in se poslovil.

»Mudi se mi, Minca. Zbogom in misli name.«

»Srečno hodi in spominjaj se me, Jurko.«

»Vedno. In ti me rada imej, pa bo vse dobro.«

»Zanesi se name, Jurko!«

Mlinar je šel naprej proti mestu. Zdelo se mu je, da nikakor ne dela prav, ko govori Minci o ljubezni, ko objema to dekle, vzor vseh čednosti. In vendar se je zavedel, da jo ljubi sedaj bolj, tisočkrat bolj, kakor kadarkoli poprej. Kri je padla med njiju; če bi ona vedela za strašno Jurkovo skrivnost, obrnila bi se s studom proč od njega. In kako bi mogel to preboleti? Pokora bi bila, res razslužena pokora, a pretežka; mlademu mlinarju bi strlo srce.

V takih mračnih mislih je obstal pred Arhovo gostilno. Trije konji so bili privezani pred hišo in glasen pogovor se je čul na cesto.

»Tovorniki so notri, pojdem k njim,« si je dejal Jurko v nadi, da ga bo njihova družba razvedrila.

Stopil je v nizko, zakajeno, leseno izbo in bliskoma preletel z očmi pive. Bili so notri trije tovorniki, mestni vicedom in — gospod oskrbnik z Okroglega. Jurkotu se je mračilo pred očmi, ko je tu videl njega, ki mu je najbolj obujal žalostne spomine. In prav danes ga vidi že drugič! Jurkotu je bilo resnično žal, da je stopil v gostilno.

Oskrbnik se je obrnil, nasmehnil se je prišlec in ga povabil: »Jurko, pojdi pit!«

Porinil je po mizi velik vrč, še do vrha napolnjen z vinom. Jurko se je stresel in tegobno odgovoril: »Zahvalim, gospod. Pil pa ne bom.« Obrnil se je k oštirju. »Halo, prinesi mi vrč medice.«

»Tako, tako, Jurko,« je zinil Urh in hitel v klet.

Gospod Anton pa je le še silil.

»Ponosen si, mlinar iz Grabna, pil boš pa vseeno. Ti nisi tlačan, mlin je svoboden, zato te imam rad. Svojemu gospodu se menda vendar ne boš upiral?«

Jurko se je ponosno postavil pred oskrbnika. »Moj gospod je Albert grof Ortenburžan, njemu plačam vsako leto pet zlatnikov in drugega gospodarja ne pripoznam nad seboj.«

Oskrbnik se je nasmehnil.

»Ponosen si, zato mi ugajaš. Tine ni tak, on se družji z zabitimi gorjanci. No, pij, Jurko!«

Mlinar je premagal odpor, nagnil je vrč in napravil par krepkih požirkov, potem ga je postavil na mizo. Pogledal je v vrč, vino je bilo rdeče, o rdeče, kakor — Otonova kri. Napeti je moral vse moči, da se ni sesedel, zamrmral je nekaj v zahvalo in šel k tovornikom, kamor je Urh postavil njegov vrč medice. Nagnil je vrč in dolgo pil, medica mu je vrnila mir. Obrnil se je k tovornikom in jih nagovoril: »Odkod pridete, mladi tovorniki?«

Eden izmed njih se je primaknil bliže.

»Saj veš, da tovorniki hodimo po Koroškem in Kranjskem, kjer ajda zori, po Goriškem, Vipavskem, kjer vince kipi. Tam doli ob morju, kjer smeje se svet, in po Furlaniji, kjer je dosti deklet. Prav gori v Tirole privede nas pot; kjer hodiš, tovornika najdeš povsod. — Toda, če želiš vedeti, odkod gremo, ti povem, da smo naložili kraškega terana polne mehove in ga zdaj nesemo v bavarske gradove.«

»In kaj ste videli in slišali na skalnatem Krasu?«

»Na Krasu vince, pijejo, vesele pesmi pojejo, pod lipo kolo rajajo, z dekleti se zabavajo, tovarnike sprejemajo, jim pušeljce pripenjajo.«

Jurkova je že silil smeh.

»In tovorniki dekleta za ljubezen prosijo?«

»O ne,« so se smejali tovorniki in oni mladenič je rekel: »Tovorniki se šalijo, dekleta solze brišejo.«

»Srečni ste, nič vam ne kazi veselja,« jih je zavidal mlinar.

»Zakaj bi ne bili? Mladi smo in zdravi tudi, ves svet je naš,« so odgovarjali veseli tovorniki. Vrč so zaropotali, tovorniki so pili in si z rokavi brisali rosna usta. Potem pa so se spogledali in prvi je začel peti, tovariša sta mu pritegnila:

»Moj fantič je na Tirolsko vandra,
oh zdaj pa tam bolan leži.

Za bolezen so zdravila,
za ljubezen jih pa ni.«

»Zapojte kaj bolj veselega!« jim je klical Jurko in hlastno pil.

»Pomagaj nam!«

In Jurko jo je prvi urezal naprej, oni so mu pomagali:

»So v kleti vince pili, zapeli pesmi tri,
trije mladi fantje, trije zavber Štajerci.«

Pijani mestni vicedom je prijel svoj vrč in napival veselim pevcom, solze so mu tekale po licih.

»Se tisto dajte, tisto o...«

Še preden je utegnul povedati, katero bi rad slišal, so že oni zavižali o mrtvem Anzeljnu, ki je prišel po nevesto:

»Marinka po vrtu špansirala
in rožice nabirala.
,Al' živ si Anzelj, al' mrtev,
po pušelje vendar boš prišel!«

Peli so do konca, vicedom jih je ginjen poslušal. Iz starih oči so mu kapale solze in se mešale z vinom.

»O, tudi moj sin je tako prepeval, on, ki bi moral biti veselje mojih starih let! Pa že deset let trohnijo njegove bele kosti, meso so požrle kobilice, tiste ogabne, rdeče kobilice. O Bog, zakaj si dovolil, da me je zadelo toliko gorja, zakaj si dopustil, da sem ostal na tem svetu čisto sam, zapuščen od vseh!«

Starcu je klonila glava na prsi, solze so mu lile po licih od spomina na nesrečnega sina. Pa tudi gospod Anton je bil že malce omoten od pijače in je začel tožiti:

»In moj Oton, ta moj ljubi edinec. Z Mlinarjevimi Tinotom sta hodila skupaj vasovat, s fanti je pel ob večerih na vasi. Pa tudi meni ni bila sreča mila, padel mi je edinec čez pečine in se ubil. O, nikoli ne pozabim tistega strašnega jutra. Vzdignili smo ga na nosilnico, usta je imel napol odprta, čez obraz sta bila dva curka krvi, čuj, dva curka začrnele, že strjene krvi...«

Jurkotu, ki je postal med tovorniki vesel, je bilo, kakor bi ga udaril s kolom po glavi. Povsod ga preganja Oton, ponoči in podnevi ga tira v obup. »Komur je bilo življenje težko, temu bo zemlja lahka,« so mu zašumele v ušesih besede iz sanj. Toda ne, ne! Življenje je lepo in Jurko je še mlad. Krvavi madeži bodo sčasoma zbledeli. Srajca, ki leži na podstrešju, je imela začrnelo rdeče rokave, a madeži bledijo od dne do dne. In vendar, in vendar! Tista kri je mutasti birič, ki preganja mlinarja, kakor je nekdanj preganjal Kajna. O, Jurko bi si želel, da bi zdajle planil oskrbnik nanj, pjunil mu v obraz, bil ga in psoval, da bi na vse grlo kričal: »Ti si morilec!« — A nič takega se ne zgodi. Gospod Anton mu je ponudil vina in zdaj nemo, iz samega obupa pije in misli na sina, ki sta mu lila čez obraz dva temna curka krvi.

V tem je priletel v hišo oštir Urh, preplašen, belo je gledal in se tresel od nezane groze. Gostje so strmeli vanj, on pa je zakrillil z rokami predse in zakričal:

»Pojdite ven... gledat...! Tega še nisem videl!... Na nebu so čudna... znamenja...!«

»Kaj si videl, Urh? Govori, da te razumemo!« je hlastnil Jurko.

»Pojdite ven, videli boste...! Mene je groza!« je zastokal oštir in se sesedel na klop k peči.

Gostje so se vsi hkrati mašili skozi vrata, še pijani vicedom se je trezil in hitel za njimi. Pred hišo so obstali, kakor bi bili pribiti. Tam za svetim Joštom se je videl krvav žar, tak, kakor bi vso goro objelo morje krvi. Skoro polovico neba je zasegel tisti pošastni žar. In v rdeči barvi so plaval tri sonca, vsa tri enako velika, toliko da se niso zadevala drugo ob drugo. Nad planinami je bil razpet trojni mavrični obok, žareč kakor ogenj. Sredi neba je plaval luna in zvezdni utrinki so se kar usipavali in se v besni vihri podili po nebu. — Tako grozen in tako veličasten je bil ta prizor, da so gledalci onemeli. Veselim tovornikom je zona spreletevala hrbte in Jurko je plašno strmel v čudne nebesne prikazni. Vicedom je zakrillil z rokami predse in grozno zakričal v tišino:

»Bog, Bog, ti se nas usmili! Preti nam poguba!«

(Dalje prih.)

Moji dragi mladi prijatelji!

Predvsem se vam prav lepo zahvalim za veliko zanimanje, ki ste ga pokazali za rešitev februarске nagradne naloge. Takega kupa rešitev še noben mesec nisem imel pred seboj. Žreb je imel res težko nalogo, da je iz takega kupa izbral štiri pravilne rešitve. — Knjižno nagrado dobijo:

Malčica Vavpotič, učenka II. a razr., Bled, Grad 211. Čeprav pravi, da za knjigo nima dosti upanja, pa je nuhasti žreb prav njo prvo potegnil. Veš, Malčica, tista pa ne drži, da imate pri vas samo kaplana, ne pa tudi kateheta. Jaz ga dobro poznam in vem, da je gospod kaplan obenem tudi katehet. Seveda takale osem in pol leta stara stvarca še tega ne razume čisto prav. Da Tvoj ata ne bo gual telice ali kobile na semenj, ker niti ene ne druge nimate. Je pa res žalostno. Jaz bi Ti privoščil celo čredo živinčet, da bi imela kaj dela z njimi. Ali ne bi bilo prijetno spomlati in jeseni na paši? Tudi Tvoj bratec ni vzoren učenec, ker še ne hodi v šolo. No, kar ni, se lahko že zgodi.

Anica Tratnik, učenka V. razr. ljudske šole, Ščavnica 93, pošta Sv. Ana v Slov. goricah.

Terezija Petan, učenka IV. razr. ljud. šole, Dečna sela 41, pošta Artiče pri Brežicah. Za pozdravčke se Ti prav lepo zahvaljujem.

Vovk Jožef, učenec V. razr. ljud. šole, Loška vas 5, pošta Toplice na Dolenjskem.

Čeprav se Homanov Stanko iz Stare Loke jezi, češ da zastavljam preveč lahke naloge, je vendar med rešitvami dolga vrsta napačnih. Pravilne rešitve so samo tiste, kjer ste vstavili besede »katehet«, »telico« in pa »bratec«. Namesto kateheta so mnogi vstavili učitelja, česar tudi nisem vzel za zlo. Prav tako so nekateri namesto telice zapisali govedo, kobilu, svinjo, teleta in druge domače živali. Tudi ti so vsi šli v žreb. Vidite, da ne zaupam koj košu, kar napišete malo krivo.

Obenem z rešitvami ste mi poslali še mnogo drugih lepih sporočil. Le strica Milkota so samo nekateri pogruntali. Med njimi je na primer Hrenov Janez z Verda. Bartolova Pavla iz Travnika pri Loškem potoku je pa celo pogruntala, da je stric Milko njen sorodnik. Ga bom ob priliki povprašal, če Te kaj pozna. Kadar prideš v Ljubljano, se nikar ne oglašaj pri meni. Nisem nam-

reč prav nič tak, kakor Ti misliš. — Srebotnikov France iz Libelič mi zastavlja pa kar svoje uganke. Veš, France, ko bi imel jaz časa dovolj, bi se morda spraval na reševanje. Tako mi boš pa moral že Ti sam ob priliki sporočiti, koliko je polovica od 11 ali 12. Da so moji možgani kisli kot zelje, tega mi ni še nihče povedal. Hvala Ti za to novico.

Čeprav jo je žreb prezrl, Vero Škrbčevo iz Nadleska namreč, jo moram vendarle omeniti. Radoveden sem, kakšne so tiste uganke in križanke, ki jih je ona lastnoročno izdelala. Pameti potem v njih že ne bo kaj prida. Motiš se pa tudi, gospodična Vera, če misliš, da je tisto, kar si mi poslala, že pesem. Pesem mora biti nekaj takega, kar človeka naravnost presune, ko jo prečita. Ko sem pa Tvoje čebljanje o stricu Milkotu prečital, me je sicer tudi nekaj presunilo, a to ne zaradi pesmi, temveč me je zgrabil revmatizem v desnem kolenu.

Nekateri bi radi za nagradno nalogo križanke in uganke. Danes ne morem ustreči ne enim ne drugim. Zato bo pa vsem gotovo ustrezno s sledečo številčnico:

1, 2, 5, 17, 11 — mesec v letu;
8, 3, 4, 9 — bolezen v žitnem klasu;
12, 13, 6 — vojskovanje;
7, 10, 13, 16 — glas;
14, 15 — neprijetna živalca.

Vsaka številka pomeni eno črko. Namesto številik vstavi pravilno črko. Tako dobljene črke v eni vrsti ti morajo povedati besedo, ki ima pomen, kakor je označeno gori. S tem si dobil ključ za rešitev sledeče naloge:

3, 1, 2, 5, 4, 6, 7, 1, 8, 9, 1, 10, 1, 8, 11, 1, 10, 4, 3, 1, 12, 13, 6, 6, 14, 3, 1, 15, 16, 1, 16, 5, 17

Namesto številik vstavi prej dobljene črke in dobil boš začetek znane domoljubne pesmi.

Ali mislite, da je to kaj težkega? Prav hudo lahka naloga je to za tiste, ki znajo majčkeno misliti. Prepričan sem, da ste vsi taki učenjaki, da se bom ob koncu aprila, ko morajo biti vse rešitve pri meni, kar dušil v kupih pravilnih rešitev.

Vse vas iskreno pozdravlja

brat Ivo.

Oh, ta učitelj! Mali Primož pride iz šole in de mami: »Veš, na našega učitelja se ni nič zanesli. Včeraj nas je učil, da je 4 in 4 osem. Danes nam je pa pripovedoval, da je 6 in 2 osem. Zdaj ne vemo, kaj naj mu verjamemo.«

Uganke. On: »Ugani! Kakšna stvar je to: Jo kuhamo, jo pečemo, na mizo jo prinesemo, pa je vendar ni mogoče snesti.«

Ona: »Hm, to je gotovo špila klobase.«

On: »Ne. To je kosilo, kadar ga ti skuhaš.«

Nagradna naloga za april 1939.

Na splošno željo stavljamo za nagradno tekmovanje spet nekaj vprašanj, ki naj pokažejo, kako naši čitatelji s pozornostjo čitajo »Našo moč«. Na vsa vprašanja se nahajajo odgovori v raznih člankih v »Naši moči«.

1. Katera zavarovanja lahko skleneš pri Vzajemni zavarovalnici?
2. Za kaj vse se lahko zavaruješ pri KARITAS?
3. Kaj Vam je na Vzajemni zavarovalnici najbolj všeč?
4. Kaj Vas od Vzajemne zavarovalnice odbija?
5. Katere pri nas poslujoče zavarovalnice smatrate za tuje, nenarodne?

Odgovore na ta vprašanja pošljite v zaprti in pravilno označkani kuverti najkasneje do dne 30. aprila 1939 na naslov: Uredništvo »Naše moči«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

Pričujoča številka »Naše moči« je izšla
v 111.000 izvodih.

V tej visoki nakladi bo izhajala tudi do nadaljnjega. Povišanje naklade je bilo potrebno zaradi novih zavarovancev, ki so se v zadnjem času zaupali domači Vzajemni zavarovalnici.

ZAHVALA

Podpisani Jožef Zvonar, posestnik in sodarski mojster, se prav iskreno zahvaljujem »KARITAS« za hitro izplačilo posmrtnine za umrlo ženo. To prepotrebno zavarovanje vsakomur priporočam kot edino pravo, domače ljudsko zavarovanje.

Stari trg, 10. februarja 1939.

Jožef Zvonar,
posestnik in sodar,
Stari trg pri Slovenjem Gradu,

Zdravstvena šola

Kramljanje o naših otrocih. Prejeli smo že celo vrsto vprašanj, ki se tičejo otrokovega zdravja. Ker načeloma ne odgovarjamo posameznikom, se dotaknimo le na splošno nekaterih vprašanj. — Da mamica za svojega otroka skrbi in se zanj boji, to je čisto prirodna stvar, ki jo opazujemo celo v brezumnem živalstvu. Napačno je pa, če gre ta skrb tako daleč, da iz tega nastaja škoda tako za mater kot za otroka. Za mater nastane škoda v tem, ker si ubija živce z vprašanji, ki presejajo njeno naravno materinsko dolžnost, za otroka pa, ker mati na njem izvaja poizkuse, ki jih naravni razvoj ne prenese. Pustite malemu otroku čim več svobode! Ne zavijajte ga tako, da morda ure in ure ne more ganiti z nobenim udom! To velja, dokler je otrok še v zibelki. Čim začne hoditi, pa čeprav po štirih, ne tresite se neprestano, da si bo kaj naredil, da bo nekam padel ali za nekaj škodljivega zagrabil. Moja mama je bila pametna delavska mati. Čim je otrok le malo kobacal, ga je pustila, da se je igral z drugimi otroki na livadi. Res, marsikaj se je zgodilo s takim otrokom. Zataknil se mu je trn v roko. Bilo je kričanja nič koliko. Mamica je trn izvlekla in vse je bilo spet dobro. Otrok se je prekucnil v vaški potok. Starejši otroci so ga potegnili iz vode in o vsem strogo molčali. Na soncu je bil otrok kaj kmalu suh. Otrok je našel kos stare malte, ki je bila posuta na debelo s solitrom. Hitro v usta s tem, čeprav je malta odkrušena nekje tam ob gnojšču. In tako je šlo naprej! In nikdar ni bil nihče bolan. Tega ali onega je morda kdaj pa kdaj malo črvičilo po čevih, a to je bilo tudi vse. Da nas pogledate danes! Lepa vrsta nas je bratov in sestra, a vse zdravo. Za bolezen se še ne zmemimo ne. Mislite, da je nas kdaj zeblo. Dobro se še spominjam. Tiste čase pred vojsko je bila šola na pustni torek vedno le do poldneva. Popoldne so morali biti otroci doma, da so »pomagali« materam pri krofih in da so se lahko šemili. Tisti torek opoldne smo se zapodili iz šole v sneg, a ne zaviti od pete do temena. Kaj še? Čevlje smo se-

KMETSKA POSOJILNICA

LJUBLJANSKE OKOLICE • z. z. n. i.

v LJUBLJANI, Tyrševa cesta 18

Nove vloge

vsak čas razpoložljive!

Obrestuje po 4%

Vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost • Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle • Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod, ustanovljen leta 1881.

zuli, jih vrgli čez ramo in jo ucvrli domov, da je vse teklo od nas. Naše mamice so bile vesele te naše korajže. Niso nas pomilovale in nam pripovedovale o grozotah prehlada. Če je tega ali onega le preveč zeblo, je že sam našel pot na topel zapeček. Tako se razvija otrok prirodno, ne pa po nekkih paragrafih in po neki knjižni modrosti. — Zato pa ravna tista mati čisto napačno, ki se ne prestando tresse za zdravje svojega otroka. Ako otrok res zboli, je potreben kajpak vse nege. Ne negujte ga pa kot kakega bolnika takrat, ko je zdrav!

Izpadanje las. Vzrokov za izpadanje las je toliko kot plešastih glav. Nič manj pa ni »čudotvornih« maž in voda zoper izpadanje las. Izpadanje je navadno posledica nekega obolenja ali pa zanemarjanja lasišča. Glede slednjega je seveda težko reči, da samo povzroča izpadanje las. Poznamo preprosta plemena, ki o snagi nimajo evropskih pojmov, pa so med njimi plešci bele vrane. Za civiliziranega človeka velja, da si čisti tudi lasišče. Najboljša je še vedno — voda. Spirit, boraks, primerno milo so dobra, a ne neobhodno potrebna pomagala. V razna kemična sredstva s čudovitimi tujimi imeni pa nimam vere.

Revmatizem. Revmatizem je neke vrste infekcija v celem telesu, ki se kaže na zunaj v najrazličnejših pojavih in bolečinah. Ljudje si pomagajo sami s potenjem, z raznimi domačimi zdravili in z masažo (drgnjenjem). Vse to je prav, a svetovati je, da bi se ljudje v tem pogledu ravnali po nasvetih izkušenega zdravnika. Tako n. pr. potenje oziroma premočno potenje za vsakogar ni dobro in lahko celo povzroči druga še težja obolenja. Manj znano je, da morajo revmatični ljudje zelo paziti na hrano. Predvsem taki bolniki ne smejo uživati slanih ali vsaj ne preslanih jedil. Uživanje hrane, ki vsebuje mnogo beljakovin, je treba omejiti. Zato revmatik ne sme uživati mesa (nobene vrste), pač pa mu je priporočati surovo hrano. Če je revmatik zamaščen, naj uživa predvsem rastlinsko hrano, da shujša. Škodljivo pa je jemati sredstva, ki hujšanje preveč pospešujejo. Hujšanje mora biti naravno, ne pa poslano. Mnogim je bolezen olajšala tudi navada, da so ob nekaterih dneh zauživali samo sadje in ničesar drugega. Na splošno pa velja, da naj revmatiki gledajo, da se ne bodo preobilno hranili in da se njihovo telo čim bolj izčisti. S takim čiščenjem bodo zapustili telo tudi strupi, ki povzročajo revmatične bolečine.

Kako naj v spanju ležimo, je vprašanje, ki muči one, kateri slabo spijo. Mnenja so namreč, da je njihovo slabo spanje odvisno od napačne lege telesa. Moje mnenje je kratko to, da naj človek pri spanju leži tako, kakor mu najbolj prija. Eden si sijajno počije, če leži vznak, drugemu je prijetneje, če leži postrani in se s koleno suva v brado. Gotovo je tudi, da ljudje raznih poklicev pri spanju različno ležijo, kakor jim je pač ta ali oni del telesa bolj zmučen. Jaz na primer sijajno spim, če ležim obrnjen s telesom na levo, čeprav mi poznanje notranjega telesnega ustroja pravi, da to ni najpravna lega, ker pri njej trpi srce. Od zunaj pritiska na srce postelja, od znotraj pa ves prsni drob, ki se pri taki legi obesi na levo. Mnogim ljudem taka lega res ne prija. Ker srce ne more dobro delovati, kroži zlasti v možganih kri s premalo silo in posledica so sanje in rahlo spanje. Tudi smrčanje je navadno odvisno od take ali drugačne lege. Mnogokrat pa je takemu smrčecemu stroju treba popraviti grlo ali nos in smrčanja je konec.

O strahovih in strašenju. Posebno sedaj v zimskem času, ko pri hiši ni kaj prida opraviti in se zlasti večeri vlečejo v nedogled, pogovor kaj rad zdrkne na polje strahov. Največ zato, da bi strašili navzočno deco, pripovedujejo starejši vse mogoče grozne zgodbe o strahovih, da se otrokom kar lasje ježijo. Posledica je, da otrok nemirno spi, da ima strašne sanje in da ga vsak malenkosten šum prestraši. Zato vsaj otrokom, ki še ne bodijo v šolo, takih zgodb ni pripovedovati. Mladostna duševnost je vse preveč sprejemljiva in zgodbe o strahovih so pravi atentat na nje. — Naravnost vse obsodbe vredna je pa razvada s strašenjem. Koliko je primerov, ko otrok pri takih neprimernih šalah zgubi dar govora, začne jecljati ali dobi kako drugo napako, ki jo je največkrat mogoče šele s posebno skrbnim strokovnim negovanjem odpraviti.

Pretepanje in trpinčenje živali je znak brezsrčnosti.

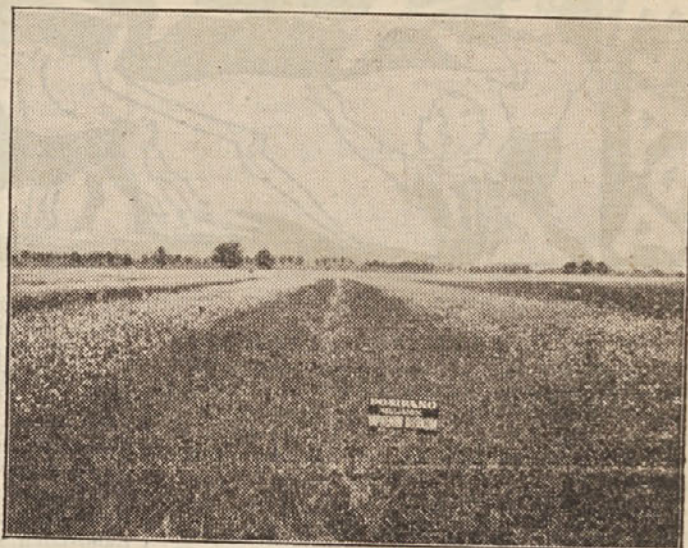
Uničevanje plevela s pomočjo apnenega dušika

Od takrat, ko je človek začel pridelovati kmetijske pridelke na polju, se bori s plevelom. Od leta do leta je ta nadlega večja. Dolgo dobo je kmetovalec imel v boju proti plevelu eno samo sredstvo: svojo roko, s katero je pulil plevel z rodovitnega polja in vrta.

Danes, v dobi moderne kmetijske tehnike pa ima kmetovalec na razpolago celo vrsto kemičnih sredstev, s katerimi lahko zatira plevel. Med temi mnogoštevilnimi sredstvi pa se je apneni dušik pokazal kot najuspešnejše in najcenejše sredstvo. Apneni dušik deluje istočasno kot sredstvo, ki uničuje plevel in kot izvrstno dušično gnojilo.

Z apnenim dušikom lahko uničujemo plevel v ozimih in jarinah. Ko sneg skopni, potrosimo po suhem posevu enakomerno po vsej površini 80 do 100 kg apnenega dušika (neoljenega) na 1 k. jutro. Apneni dušik uniči mlad plevel (tudi snežno plesen), hkrati pa služi žitu kot izvrstna dušična hrana za bujno in krepko rast.

V ovsu, 4. do 6. teden po setvi, se pojavi divja repica in gorčica, ki šestokrat zaduši oves in uniči docela vso žetev. Za uničevanje divje repice in gorčice je neoljeni apneni dušik izvrstno sredstvo. Ko razvije divja repica četrti list, potrosimo enakomerno (s strojem) na 1 k. jutro 80 do 100 kg apnenega dušika. Za to delo moramo izbrati lepo rošno, jasno in sončno jutro. Apneni

dušik moramo trositi na rošno ovseno polje. Neoljeni apneni dušik posevom ne škoduje. Apneni dušični prašek zdrkne po navpično stoječih, gladkih in z voščeno kožico prevlečenih žitnih bilkah, žitna polja sicer takoj nato porumenijo, toda nadalje po 14 dneh spet bujno zazelenijo.

Apneni dušik je najbolj vsestransko in dobro sredstvo, ki vsebuje istočasno gnojilno moč in svojstvo uničevanja mladih in nežnih bilk plevela!

Pravočasna uporaba apnenega dušika nud kmetovalcu nenadomestilne koristi v poljedelstvu.

Osmošolec ima uro. Pa reče sošolcu: »Ti, Polde, posodi mi tri kovače! — »Zakaj pa?« — »Svojo uro bi rad navil!« — »Uro bi rad navil? Čemu pa za to potrebuješ tri kovače?« — »Uro imam namreč v zastavljalnici.«

Sposobna za zakon. Prva gospa: »Ali ste pustili svoje hčere kaj izučiti, gospa?« — Druga gospa: »I, no! Najstarejša je zobozdravnica, druga je pravica in dela pri nekem odvetniku; samo tretja ni za nobeno rabo. Njo bomo morali pa omožiti.«

Neljuba zamena. »Glejte, tamle na bregu je moja hišica za tedenski oddih!« — »Aha, tamle, kjer je na vrtu videti nekaj kot v zemljo zatak-njen kol?« — »Kol? Tisto je vendar moja žena.«

Čemu poročenemu zavarovanje? Zavarovalni potnik: »Sedaj, ko ste se poročili in imate ženo, se pač morate zavarovati za življenje!« — Mož: »Mar menite, da je žena tako nevarna?«

Dobro se je odrezal. Tujec si ogleduje cerkvice in pravi cerkovniku: »V tole cerkvice vendar ne gredo vsi župljani!« — Cerkovnik: »Res je, gospod! Če gredo vsi noter, ne gredo vsi noter. Če pa ne gredo vsi noter, gredo vsi noter. Pa ne gredo vsi noter, zato gredo vsi noter.«

Največji slovenski pupilarni zavod MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Stanje vlog preko
din 420.000.000.—

Lastne rezerve nad
din 26.000.000.—

Dovoljuje posojila proti vknjižbi

Za vse obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Jz gaja resnice in lepote

Dr. Josip Mal: Probleme aus der Frühgeschichte der Slowenen. Ljubljana Nova založba, 1939, str. 176. V tej, predvsem znanstvenemu svetu namenjeni svoji najnovejši knjigi se je lotil zgodovinar dr. Mal prepotrebne naloge, da ponovno kritično pretrese vse, kar je bilo doslej o zgodovini Slovencev napisano. Dr. Malovi znanstveni izsledki so zlasti dandanes zavednemu Slovincu v resnično zadoščenje. — Cena v platno vezani knjigi 72 din, mehko vezani pa 60 din.

Albin Breznik: V plamenih rdečega pekla. Spomini političnega kaznjence. Celje, Družba svetega Mohorja, 1938, 164 str. Redka knjiga je to, ki nazorno kaže pot, ki jo je pisec kot komunistični agitator v kaznilnici napravil, da se je dokopal do resnice. Res sodobna knjiga, ki naj bi se zlasti naša mladina seznanila z njo. Cena vezani knjigi za člane 15 din, za nečlane 20 din, broš. za člane 9 din, za nečlane 12 din.

Ivan Zorec: Iz nižav in težav. Pot ubožnega slovenskega dijaka. Celje, Družba sv. Mohorja, 1938, 417 str. Pisatelj »Belih menihov« se nam v tej knjigi predstavlja še prav posebno v značilni dolenski luči. Ta jezik bralca naravnost omamlja po svoji sočnosti in izvirnosti. Zgodba sama bo zlasti učeči se mladini naravnost vodilna in vzgojna. Cena vez. knjigi za člane 33 din, za nečlane 44 din, broš. za člane 21 din, za nečlane 28 din.

Jožef M. Seigerschmied: Pojdite k Jožefu! Založba: Uprava Glasnika presv. Srca Jez., Ljubljana, Zrinjskega 9. Str. 192. — Cena: vezano 15 din, broširano 10 din, poštnina 2 din. — Znani pisec poljudnih nabožnih knjig je s tem delom prikazal največjega svetnika katol. Cerkve na podlagi litanij sv. Jožefa v silno prikupni in sodobno pomembni obliki. Posebnost knjižice je 51 po starih lesorezih posnetih slik.

Novo mesto

ZASTOPNIK in inkasant Vzajemne zavarovalnice, oddelka »Karitas«, za Novo mesto in okolico je

g. Šenk Franc, Novo mesto
Križatijska 16.